خبر

جلسات روزانه دولت برای مدیریت بحران آب

● **تسنیم:** قائم‌مقام وزیر نیرو گفت: ما در مجموعه دولت روزی نیست که در نهادی، سازمانی و وزارتخانه‌ای جلسه‌ای برای مدیریت بهینه منابع آب نداشته باشیم، اما این تنها شاخه اصلی مدیریت نیست. مدیریت بحران آب دو شاخه دارد؛ دولت و مردم. ستار محمودی اظهار کرد: زمانی چندماه‌یک‌بار جلسه شورایعالی آب برگزار می‌شد یا دولت در برخی جلسات وزیران به‌صورت موضوعی به آب می‌پرداخت اما آن زمان شاید نیازها در همان حد بود. وی افزود: امروز دیگر شرایط دیروز را در سطح منابع آب نداریم، امروز در بسیاری از شهرها در سطح سربه‌سر تولید و مصرف قرار داریم و در برخی شهرها سطح مصرف از تولید هم بالاتر رفته و این یعنی نیاز به پایش مستمر، کار کارشناسی مستمر، جلسات مستمر و در نهایت مدیریت یکپارچه. قائم‌مقام وزیر نیرو گفت: اینکه بگوییم دولت چندوقت‌یک‌بار به موضوع آب می‌پردازد، من می‌گویم هرروز، هر ساعت و هر لحظه در حال مطالعه، پیاده‌سازی، برگزاری جلسات هماهنگی و پایش نتایج هستیم.

سازمان مالیاتی ۸درصد از قیمت خودروهای لوکس را می‌گیرد

● **مهر:** رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور با تاکید بر اینکه مالیات هشت‌درصد ارزش افزوده در قیمت تمام‌شده خودرو لحاظ می‌شود و این سازمان هیچ‌گونه دخالتی در فرمول قیمت‌گذاری خودرو ندارد، گفت: نرخ مالیات خودروهای وارداتی،گران و لوکس هم هشت‌درصد ارزش اظهار گمرکی است. علی عسکری در مورد دریافت مالیات از خودروهای وارداتی و گرانقیمت هم گفت: نرخ مالیات خودروهای وارداتی هم هشت‌درصد است، یعنی هشت‌درصد از ارزش اظهارگمرکی خودرو به‌عنوان مالیات اخذ می‌شود. رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور همچنین در مورد دریافت مالیات ارزش افزوده از نهاده‌های اولیه گفت: بر اساس قانون مالیات بر ارزش افزوده، اگر یک کالای نهایی از مالیات معاف است، نهاده آن از مالیات معاف نیست، زیرا از کالای نهایی نمی‌توانیم مالیات بگیریم.

سوزاندن ۴میلیون و ۹۰۰هزار لیتر بنزین وارداتی در هر روز

● **ایسنا:** معاون وزیر نفت با بیان اینکه متوسط واردات بنزین از ابتدای سال جاری تاکنون، روزانه چهارمیلیون و ۹۰۰هزارلیتر بوده است، گفت: میزان مصرف بنزین از ابتدای سال تاکنون نسبت به مدت مشابه سال گذشته چهاردرصد افزایش یافته است. عباس کاظمی درباره میزان واردات بنزین گفت: با توجه به اینکه میزان تولید بنزین در کشور نسبت به سال گذشته افزایش یافته، متوسط میزان واردات از ابتدای سال تاکنون حدود چهارمیلیون و ۹۰۰هزارلیتر بوده است. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در ادامه درباره اینکه پیش‌تر اعلام می‌شد که روزانه به واردات ۱۰میلیون‌لیتر بنزین نیاز داریم، گفت: میزان واردات بنزین ۱۰میلیون‌لیتر نبود اما در ابتدای سال پیش‌بینی می‌کردیم که به واردات روزانه ۱۰میلیون‌لیتر بنزین نیاز داریم.

کاهش ۵درصدی نرخ سود تسهیلات کشاورزی به دستور روحانی

● **ایسنا:** معاون وزیر جهاد کشاورزی از کاهش نرخ سود تسهیلات بخش کشاورزی از ۲۲ به ۱۷درصد، طبق دستور رییس‌جمهور خبر داد. عبدالمهدی بخشنده اظهار کرد: با پیگیری‌های ویژه وزیر جهادکشاورزی به‌منظور کاهش نرخ تسهیلات بخش کشاورزی - که قبلا ۲۲درصد تعیین شده بود - و با دستور و پشتیبانی رییس‌جمهوری و همراهی و مساعدت دبیرکل بانک‌مرکزی و وزیر اقتصادی‌ودارایی از امروز، نرخ تسهیلات بخش کشاورزی معادل ۱۷درصد تعیین و به بانک کشاورزی برای اجرا ابلاغ شد.

۴ درصد، طلب نهاد ناظر از بانک‌های خصوصی است

بانک‌های دولتی، بزرگ‌ترین بدهکاران بانک‌مرکزی

شرق: ۹۶درصد بدهی شبکه بانکی کشور به بانک‌مرکزی مربوط به بانک‌های دولتی است و تنها چهاردرصد بدهی مربوط به بانک‌های خصوصی است. مجموع بدهی‌های شبکه بانکی کل کشور بانک‌مرکزی در خرداد ۹۳، ۶۵هزارو۵۰۰میلیاردتومان گزارش شده است که ۶۲هزارو۹۰۰میلیاردتومان آن مربوط به هفت بانک دولتی است و دوهزارو۶۰۰میلیاردتومان آن مربوط به ۱۹ بانک خصوصی؛ آمارها می‌گوید بانک‌های دولتی بزرگ‌ترین بدهکار شبکه بانکی کشور به بانک‌مرکزی هستند. بدهی‌هایی که با وجود اعلام شعارهایی مانند استقلال بانک‌مرکزی و انضباط پولی و مالی طی یک‌سال گذشته نه‌تنها کاهش نیافته، بلکه ۲۴درصد هم افزایش یافته است. در خرداد سال ۹۲ بدهی بانک‌ها به بانک‌مرکزی ۵۳هزارمیلیاردتومان بوده که در خرداد ۹۳ به ۶۵هزارو۵۰۰میلیاردتومان رسیده است. در این میان، بیشترین رشد بدهی مربوط به بانک‌های تجاری دولتی است که بدهی‌شان تنها در یک‌سال به بانک‌مرکزی ۱۱۸درصد افزایش یافته است. بعد از بانک‌های تجاری دولتی، بیشترین رشد بدهی مربوط به بانک‌های تخصصی است که بدهی‌شان به بانک‌مرکزی طی یک سال گذشته ۱۷/۵درصد افزایش یافته است. کمترین بدهی هم مربوط به بانک‌های خصوصی است که در این مدت نه‌تنها میزان بدهی‌شان افزایش‌نیافته بلکه آمارها بیانگر کاهش پنج‌درصدی بدهی‌شان به بانک‌مرکزی است. میزان بدهی‌های شبکه بانکی کل کشور به بانک‌مرکزی از خرداد ۹۳ نسبت به خرداد ۹۲ حدود ۲۴درصد افزایش یافته و میزان بدهی‌ها از ۵۳هزارمیلیاردتومان به ۶۵هزارمیلیاردتومان رسیده است. شاید افزایش ۱۲هزارمیلیاردتومانی در نگاه اول چندان زیاد به نظر نرسد اما این بدهی زمانی قابل تامل می‌شود که بدانیم در مدت مشابه دو سال قبل، یعنی خرداد ۹۲ نسبت به خرداد ۹۱، میزان بدهی‌ها یک‌درصد هم کاهش یافته و از ۵۳هزارو۶۰۰میلیون‌تومان به ۵۳هزارمیلیاردتومان رسیده بود. اما تنها طی یک سال این رقم از منفی‌یک‌درصد به ۲۴درصد رسید. بدهی بانک‌های تجاری دولتی به بانک‌مرکزی طی یک سال (خرداد ۹۳ به خرداد ۹۲) ۱۱۸درصد افزایش یافته و از رقم سه‌هزارو۸۰۰میلیاردتومان به‌هشت‌هزارو۵۰۰میلیاردتومان رسیده است. اگرچه رشد بدهی این دو بانک بسیار زیاد بوده، اما سهم بدهی‌شان به بانک‌مرکزی چندان زیاد نیست. از مجموع ۶۵هزارمیلیاردتومان بدهی بانک‌ها به بانک‌مرکزی تنها هزارو۵۰۰میلیارد تومان آن مربوط به بانک‌های تجاری است؛ یعنی سهمی معادل ۱۳درصد. اگرچه سهم بدهی این دو بانک چندان زیاد نیست، نکته قابل توجه در مورد این بدهی این است که تنها دو بانک سپه و ملی در زمره بانک‌های تجاری دولتی قرار دارند و باید دید چه تغییری در سیاست‌های این بانک‌ها رخ داده و چه عاملی سبب شده که تنها طی یک‌سال بدهی دو بانک به بانک‌مرکزی ۱۱۸درصد افزایش یابد. این موضوع زمانی قابل تامل می‌شود که بدانیم میزان بدهی‌های این دو بانک در خرداد سال ۹۲ نسبت به خرداد ۹۱ حدود ۶۸درصد کاهش یافته بود. یعنی در حالی که در سال ۹۲ روند بدهی‌های این دو بانک به بانک‌مرکزی کاهشی چشمگیر یافته بود، ناگهان طی یک سال افزایش یافت. گویا تغییر در این سیاست‌ها در فاصله اسفند ۹۲ تا خرداد ۹۳ هم رخ داده است. چون تنها در این فاصله سه‌ماهه، میزان بدهی‌های بانک‌های ملی و سپه به بانک‌مرکزی ۲۱۹درصد رشد داشته است. از مجموع ۶۵هزارمیلیاردتومان بدهی کل شبکه بانکی به بانک‌مرکزی، ۵۴هزارمیلیاردتومان آن مربوط به پنج بانک تخصصی توسعه صادرات، صنعت و معدن، کشاورزی، مسکن و توسعه تعاون است؛ یعنی سهم ۸۳درصدی این پنج بانک از کل بدهی‌های شبکه بانکی.

از بدهی ۶۵هزارمیلیاردتومانی بانک‌ها به بانک‌مرکزی تنها دوهزارو۶۰۰میلیاردتومان آن مربوط به بانک‌های خصوصی است. به عبارتی تنها ۴/۱درصد از کل بدهی‌های بانک‌مرکزی مربوط به ۱۹ بانک خصوصی است. از طرف دیگر، میزان رشد بدهی‌های این بانک‌ها به شبکه بانکی برخلاف بانک‌های دولتی، نه تنها رشد صعودی نداشته بلکه ۰/۵درصد هم کاهش یافته است.

تکنیک‌های اجباری بدهکاری را افزایش می‌دهد

احمد حاتمی‌یزد
کارشناس بانکی

بانک‌های دولتی بزرگ‌ترین بدهکاران بانک‌مرکزی هستند. دلیل این موضوع هم مشخص است؛ دولت مکلف به انجام برخی از امور است اما تمایلی ندارد که این تکلیف‌ها را در ردیف بودجه خود بیاورد. پس بانک‌ها را مکلف می‌کند که اعتبارات لازم برای اجرای این تکالیف را بپردازند. از آنجا که بانک‌ها هم اعتبارات لازم را در اختیار ندارند پس این اعتبارات را از بانک‌مرکزی وام می‌گیرند و همین موضوع سبب می‌شود که بدهی بانک‌ها به بانک‌مرکزی افزایش یابد. مسکن‌مهر و وام ازدواج جوانان از بارزترین نمونه‌های این تکلیف‌های اجباری دولت برای بانک‌هاست. در این میان مشخصا بانک‌های دولتی بیش از باقی بانک‌ها باید از تکالیف دولت تبعیت کنند و این تبعیت در بانک‌های خصوصی بسیار کمتر است. عاملی که سبب می‌شود بانک‌های خصوصی از دریافت وام از بانک‌مرکزی سر باز بزنند این است که بانک‌ها باید در ازای پولی که از بانک‌مرکزی دریافت می‌کنند سالانه سود ۳۴درصدی را بپردازند. شاید بانک‌های دولتی ملزم به اجرای دستورات دولت باشند اما بانک‌های خصوصی باید این سود را از جیب سهامداران خود بپردازند پس در برابر خواست دولت مقاومت می‌کنند. ما امیدوار بودیم با روی‌کارآمدن دولت یازدهم و با توجه به شعارهایی که در مورد انضباط پولی و مالی عنوان می‌شود، بدهی بانک‌ها به بانک‌مرکزی کاهش یابد اما گویا آمار این موضوع را نقض کرده و نشان می‌دهد بدهی بانک‌ها به بانک‌مرکزی نه‌تنها کاهش نیافته بلکه در یک‌سال گذشته ۲۴درصد هم به میزان بدهی‌های بانکی افزوده شده است. این نشان می‌دهد آن انضباط پولی و مالی‌ای که دولت یازدهم وعده داده بود محقق نشده است. جدای از تورم‌زابودن این اعتبارات و بدهی‌ها، نکته قابل‌توجه دیگر مدت‌زمان بازگشت اعتباراتی است که در این قالب پرداخت می‌شود. برای مثال اعتباراتی که در قالب مسکن مهر پرداخت می‌شود بعد از تکمیل این پروژه و تحویل آن و تسویه اعتبارات به بانک بازمی‌گردد؟

ارتباط بدهی‌های بانکی و انضباط مالی دولت

فرشاد مومنی
اقتصاددان

رشد نقدینگی، تابعی از افزایش پایه پولی و تغییرات سرعت گردش پول است و افزایش پایه پولی هم به نوبه خود تابعی از بدهی‌های بانک‌ها و دولت به بانک‌مرکزی است. براین‌اساس می‌توان گفت بدهی بانک‌ها و دولت به بانک مرکزی بر رشد نقدینگی تاثیر می‌گذارد. براساس آمار موجود، میزان بدهی شبکه بانکی به بانک مرکزی در یک‌سال گذشته ۲۴درصد افزایش یافته و این افزایش معنادار به آن معناست که بستر افزایش پایه پولی و رشد نقدینگی فراهم شده است. به اعتبار آن‌که در ازای این رشد نقدینگی سمت عرضه اقتصاد تغییر مناسبی نداشت، این افزایش نقدینگی به معنای آن است که ظرفیت جدیدی برای شکل‌گیری تورم‌های جدید و استمرار تورم دورقمی در اقتصاد ایران فراهم شده است. از آنجایی که یکی از کارکردهای مهم بانک‌ها خلق پول است برحسب سرعت گردش پول به ازای هر یک‌واحد افزایش در پایه پولی از ناحیه افزایش بدهی بانک‌ها نقدینگی افزایش می‌یابد. مثلا اگر سرعت گردش پول، چهار باشد میزان نقدینگی هم چهاربرابر افزایش می‌یابد. واقعیت این است که این تحولات تا حدود زیادی با ادعاهای مربوط به اهتمام دولت درخصوص انضباط پولی و مالی تناقض دارد؛ تناقضی که گزارش‌های مربوط به رشد نقدینگی هم به‌وضوح آن را نشان می‌دهد. مساله مهم‌تر در طرح عبور غیرتورمی از رکود اقتصادی این است که اشتباهات فاحشی در عرصه سیاست‌گذاری دیده می‌شود. زیرا درحالی که هیچ تغییری در کیفیت نظارت بانک مرکزی بر فعالیت سایر بانک‌ها رخ نداده، اما باید در برنامه خروج از رکود این موضوع مطرح شده و ظرفیت‌های جدیدی برای خلق پول در بانک‌ها ایجاد شود و به این موضوع توجه نشده که اگر توان نظارتی بانک مرکزی افزایش نیابد، خلق ظرفیت‌های ایجاد سرمایه در بانک‌ها می‌تواند مخرب باشد. بانک مرکزی اعلام کرد که توان کنترل و بهنجارکردن فعالیت بانک‌ها را ندارند. بانک‌ها هم در این میان به‌جای توجه به تولید و رشد سرمایه‌گذاری‌های مولد به سمت فعالیت‌های سوداگرانه رفته‌اند.

گذر

مدیرعامل بانک سپه:

بر سر منافع بانک با هیچ گروه و جناحی معامله نمی‌کنم

● **ایسنا:** مدیرعامل بانک سپه با بیان اینکه بر سر منافع بانک با هیچ‌کس و هیچ گروهی معامله نمی‌کنم، اظهار کرد: قسم خورده‌ام جایی که منافع بانک در میان است برای حفظ آن از هیچ کوشش و تلاشی فروگذار نکرده و بر سر این منافع با هیچ گروهی معامله نکنم. سیدکامل تقوی‌نژاد، در جمع فرماندهان بسیجی بانک سپه با تاکید بر جایگاه بانک سپه در سیستم بانکی و نقش‌آفرینی آن در عرصه کلان اقتصادی افزود: همه ما باید تمام توان خود را برای حفظ و ارتقای جایگاه بانک سپه در عرصه کلان اقتصادی و سیستم بانکی به‌کار ببریم. تقوی‌نژاد در ادامه با اشاره به برگزاری آزمون استخدامی بانک سپه اظهار کرد: همکاران و مسوولان مربوطه باید تمام تلاش و همت خود را به‌کار گیرند تا در این استخدام حق کسی ضایع نشود و بهترین‌ها و شایسته‌ترین‌ها به‌کار گرفته شوند. وی افزود: تاکید کرده‌ام همکاران در این استخدام اجازه ندهند کوچک‌ترین حقی از کسی ضایع شود. مدیرعامل بانک سپه گفت: کسانی که در این استخدام شرکت می‌کنند به نظام اعتماد کرده‌اند، آنها انتظار دارند قانون و توانمندی افراد، ملاک استخدام باشد. تقوی‌نژاد در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به رویکرد عالمانه دولت به نظام بانکی اظهار کرد: بانک‌ها هم باید با عملکرد مناسب خود پاسخ این رویکرد مناسب و صحیح دولت را بدهند. وی نقش‌آفرینی بانک‌ها در تحقق اهداف کلان اقتصادی و کمک به خروج اقتصاد از رکود غیرتورمی را از جمله این وظایف عنوان کرد و افزود: با توجه به پتانسیل‌ها و توانمندی‌ای که در سیستم بانکی کشور وجود دارد تحقق اهداف کلان دولت قابل‌دسترس است. تقوی‌نژاد گفت: رویکرد دولت جدید نگاه مدبرانه و علمی به بخش‌های مختلف اقتصادی از جمله بانک‌هاست؛ نگاهی که در آن الزامات اقتصاد اسلامی دیده شد و با نظام سرمایه‌داری فاصله زیادی دارد. وی افزود: در نظام سرمایه‌داری، آزادی بی‌حدوحصر، ملاک و مبنای فعالیت‌های اقتصادی است. در این نظام سود و منافع اقتصادی حرف اول را می‌زند اما در نظام اقتصادی کشور ما، آزادی بی‌حدوحصر که تنها سود و منافع شخصی و گروهی حرف اول را می‌زند ملاک نیست.

مدیرعامل بانک سپه اظهار کرد: آنچه در نظام اقتصادی کشور ما تعریف شده، نظارت حساب‌شده و عالمانه دولت بر فعالیت‌های اقتصادی است؛ نظارتی که در آن عدالت اجتماعی و اقتصادی محقق شود.

برترین‌های جهان

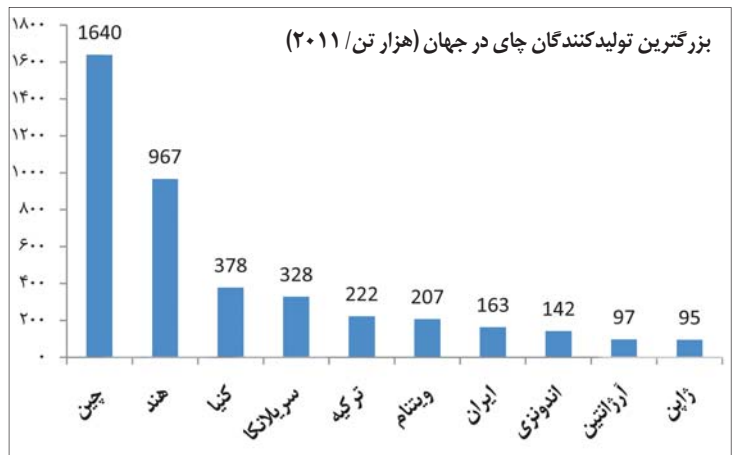

منبع: Pocket World in Figures, The Economist, 2014 Edition

ردیف	کشور	تولید چای	ردیف	کشور	تولید چای
۱	چین	۱۶۴۰	۶	ویتنام	۲۰۷
۲	هند	۹۶۷	۷	ایران	۱۶۳
۳	کنیا	۳۷۸	۸	اندونزی	۱۴۲
۴	سریلانکا	۳۲۸	۹	آرژانتین	۹۷
۵	ترکیه	۲۲۲	۱۰	ژاپن	۹۵

خبر ویژه

نرخ‌گذاری بدون کارشناسی

جای خالی کارشناسان تبلیغات در قیمت‌گذاری رسانه‌های شهری

نشست بررسی تاثیرات گرانی رسانه بر تولیدات داخلی روز شنبه اول شهریور ماه با حضور احمد تقوی، (نایب رییس انجمن صنفی تبلیغات)، مجید دوخته‌چی‌زاده و مهدی عابدینی،(بنیانگذاران انجمن) فرزاد رضاجویی، (مسوول کمیته تبلیغات محیطی انجمن)، حسین چمنی، (مشاور مدیر عامل صنایع شیر ایران)، مهدی اسماعیل تبار، (صاحب امتیاز گروه مجلات آرامش) و تعدادی از صاحبان صنایع و نیز خبرنگاران و اصحاب رسانه برگزار شد و وضعیت تبلیغات محیطی به عنوان یکی از چالش برانگیزترین رسانه‌های تبلیغاتی مورد بررسی دقیق‌تر قرار گرفت.

در این نشست احمد تقوی گفت: انجمن صنفی تبلیغات با حضور پیشکسوتان این حوزه، ایجاد شده تا ساماندهی فعالیت‌های تبلیغاتی را بر عهده بگیرد و مشاوره‌های لازم را به تصمیم گیران ارائه دهد، اما ابتدا باید فرهنگ مشاوره و استفاده از کارشناسان در میان دستگاه‌های مختلف ایجاد شود و فضا برای حضور کارشناسان باز شود.

مجید دوخته‌چی‌زاده عضو شورای مشاوران انجمن صنفی تبلیغات گفت: متاسفانه شرکت‌های تبلیغاتی در شهر تهران به خاطر نحوه قراردادی که با سازمان زیباسازی دارند و هر سال ناچار از تمدید آن به قیمتی بالاتر هستند، هیچ وقت افق درازمدت و امنیتی برای این مورد ندارند و این همواره از نکات مورد انتقاد انجمن صنفی با سازمان زیباسازی شهر تهران است.

دوخته‌چی‌زاده با اشاره به قراردادهایی با قیمت‌های کارشناسی نشده در سایر سازمان‌ها، این روند را در آینده ای نزدیک ضرره دانست و گفت: این قبیل قراردادها نقاط عطفی در تعیین مسیر تبلیغات در کشور هستند که آینده خوبی در انتظار آنها نیست و باعث شده دوستان ما در شورای شهرتهران احساس کنند که تبلیغات محیطی شهر از ارزش بسیاربالاتری برخوردار است.

در مصوبه اخیر این شورا مقرر شده قراردادهای شرکت‌های تبلیغاتی تمدید نشود و تبلیغات محیطی را مجددا به مزایده بگذارند که منجر به قیمت‌گذاری بالاتر از ارزش فعلی آن می‌شود. گران‌شدن رسانه در وهله اول به شرکت‌های تبلیغاتی و مصرف‌کنندگان آسیب جدی وارد می‌کند.

تبلیغات، صنعتی با چند هزار نیروی کار

دکتر فرزاد رضاجویی، مسوول کمیته تبلیغات محیطی انجمن صنفی تبلیغات با اشاره به اینکه رسانه‌های شهری بخش عمده‌ای از سهم بودجه تبلیغاتی تولیدکنندگان را به خود اختصاص می‌دهد گفت: نظام نرخ‌گذاری یکطرفه، بدون حضور کارشناسان حوزه تبلیغات منجر به نادیده‌گرفتن حقوق ضلع سوم مثلث فروش تبلیغات، یعنی بهره‌بردار یا سفارش‌دهنده می‌شود. این از وظایف و توانایی‌های انجمن صنفی است که در ارزش‌گذاری تبلیغات به سازمان‌های مربوطه، مشاوره بدهد.

رضاجویی عدم توانایی بسیاری از تولیدکنندگان برای معرفی کالاها و خدمات را نتیجه قیمت‌گذاری کارشناسی نشده دانست و ادامه داد: شرکت‌های تبلیغاتی که ارتباط مستقیم با نهادهای نرخ‌گذار، از یک سو و سفارش‌دهندگان، از سوی دیگر دارند، از نزدیک در جریان مشکلات تولیدکنندگان و ارائه‌دهندگان کالا و خدمات هستند و آن چه از این تعامل دوسویه به تجربه مشخص شده، گرانی و تورمی است که گران‌شدن تبلیغات بر قیمت تمام شده کالاها و خدمات دارد.
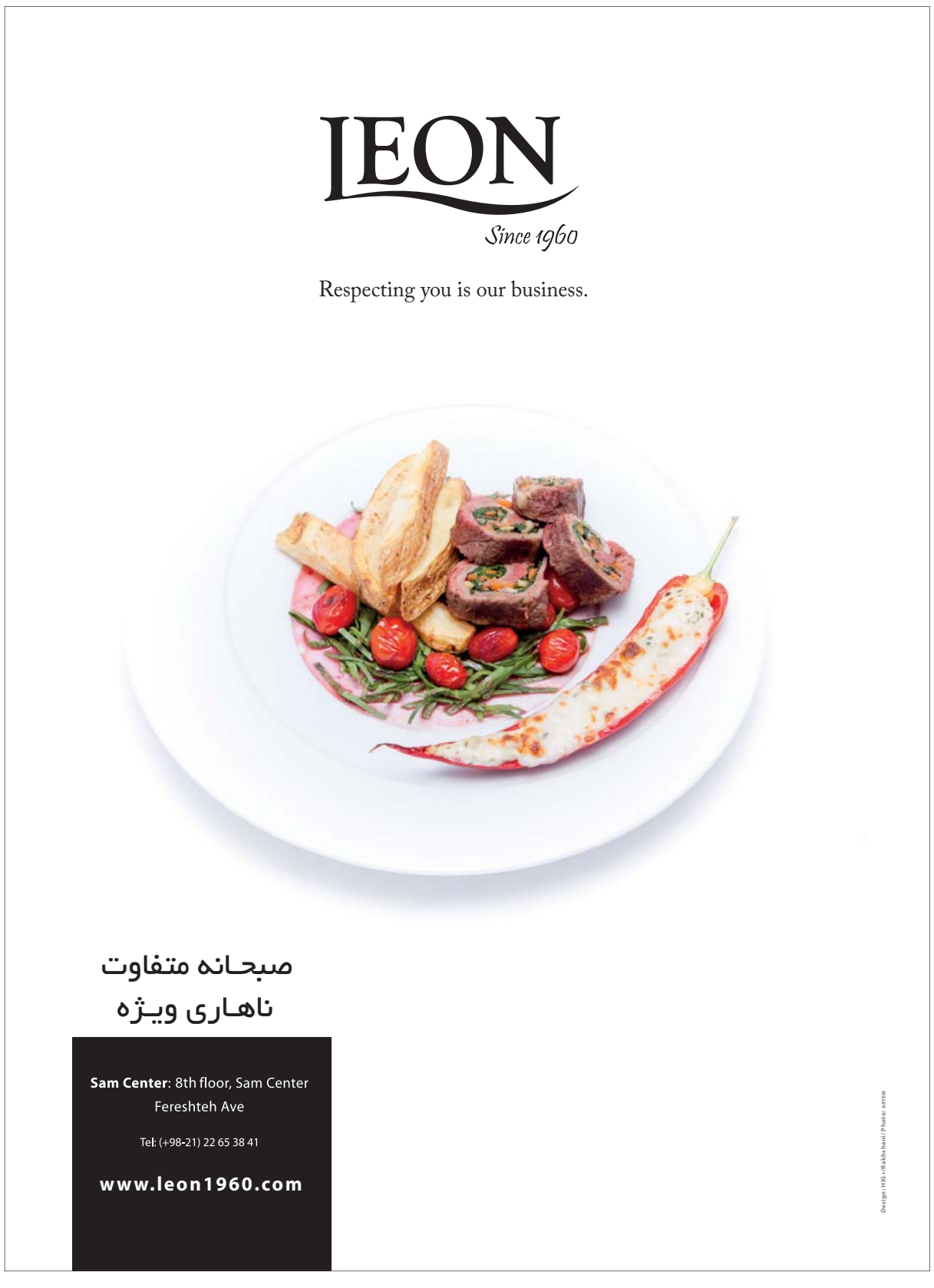
وی با اعلام آمار شاغلین در صنعت تبلیغات اظهار کرد: با گران‌شدن رسانه‌های شهری، بسیاری از شرکت‌های تبلیغاتی که به طور مستقیم و یا غیرمستقیم از طریق فروش این فضاها فعالیت می‌کنند به دلیل عدم توانایی تامین هزینه ها، ناچار به تعدیل نیرو و بعضا انحلال می‌شوند.